

zie voorwaarden
omgevingsvergunning

publikatie-exemplaar ter visie

van 16 april 2021 tot en met 27 mei 2021

QuickScan Wet natuurbescherming

woningen /appartementen

Stijgbeugel 32

3833 XE Leusden

Behoort bij het besluit van
Het College van gemeente leusden

d.d. 23 november 2021 nr. Wabo-2020-291

H.W. de Graaf-Koelewijn

- a. De constructie (onderdelen) met bevestigingen en/of verankeringen c.a. moeten worden uitgevoerd volgens:
  - berekeningsuitgangspunten van de verantwoordelijke hoofdconstructeur aan de hand van duidelijke tekentekeningen.
  - De Omgevingsvergunning.
  - Het Besluit nr. 12 en de Gemeentelijke Bouwverordening.
- b. De afzender namens de (hoofd) constructeur dient toezicht te worden gehouden op een juiste en zorgvuldige uitvoering van de betreffende constructies.
- c. Eventueel geplaatste opmerkingen (behorend bij het Besluit) in berekening(en) en/of op tekening(en) dan wel aanwijzingen op het werk moeten worden nagekomen.
- d. De vergunninghouder dan wel zijn adviseur(s) en/of bouwer zijn verantwoordelijk voor het juist nakomen van de verleende omgevingsvergunning.
De Gemeente is niet verantwoordelijk

QuickScan Wet natuurbescherming

Verbouwing 6 woningen /appartementen

Stijgbeugel 32

3833 XE Leusden

Foto 1: vooraanzicht projectlocatie.
 (foto Botani-Specialist)

Foto 2: achteraanzicht projectlocatie.
 (foto Botani-Specialist)

Opdrachtgever	Mees Ruimte & Milieu [redacted] Postbus 854 2700 AW Zoetermeer [redacted]@meesruimteenmilieu.nl
Contactpersoon	[redacted]

Uitvoering	Botani Specialist	
	Dossiernummer	Wnb20200520HB
	Versie	C1 20-05-2020
	Behandeld door	[redacted]
	Datum	20 mei 2020

Botani-Specialist

Niets uit deze rapportage mag worden verveelvoudigd en/of openbaargemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van Botani-Specialist.

Inhoudsopgave:

1	Aanleiding en Doel	4
2	Conclusies en aanbevelingen	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Beschermde soorten	5
3	Advies	5
4	Beschrijving situatie	6
4.1	Omschrijving gebied	6
4.2	Omschrijving bebouwing en perceel	7
4.3	Omschrijving bouwplannen	9
4.4	Aanpak flora- en faunacheck	11
5	Bevindingen	12
5.1	Algemene bevindingen	12
5.2	Bevindingen in relatie met Wet natuurbescherming	12
6	Aanbevelingen	16
6.1	Algemene zorgplicht	16
6.2	Effecten verbouwing	16
6.3	Overtreding en verbodsbepalingen	18
6.4	Waarnemingen beschermde srt. tijdens werkzaamheden	20
6.5	Ecologische kansen	21
7	Literatuur:	17
	Bijlage 1 Overzicht algemene vrijstellingen per provincie	23

1 Aanleiding en Doel

In opdracht van Mees Ruimte & Milieu heeft Botani Specialist een Quicksan uitgevoerd rond en op het wooncomplex aan de Stijgbeugel 32 te Leusden. Het plan is om de bestaande bebouwing te transformeren naar 15 appartementen. Deze transformatie gaat gepaard met een uitbreiding van 4 meter aan de achterzijde van de begane grond; de eerste verdieping krijgt een uitbouw van 2 meter en een dakterras; de bovenste verdieping krijgt eveneens een dakterras. Het aanzicht van de woningen aan, met name aan de achterzijde, zal een behoorlijke wijziging ondergaan.

Voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning is het noodzakelijk om een ruimtelijke onderbouwing op te stellen. Een onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing is een Quicksan flora en fauna om te weten te komen of er mogelijk nadelige effecten kunnen ontstaan op beschermde flora en fauna bij het realiseren van deze transformatie.

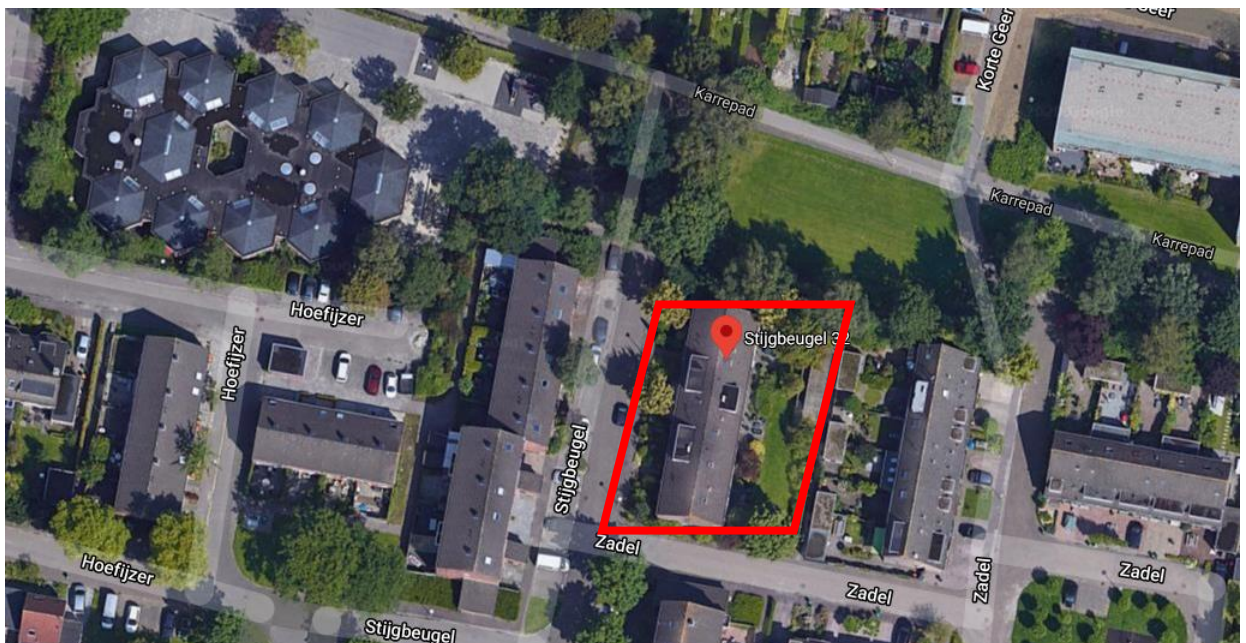

Foto 3: satellietfoto met het wooncomplex incl. tuinen. (foto google-maps)

2 Conclusies

2.1 Algemeen

Het huidige wooncomplex leent zich mogelijk voor het vestigen van beschermde diersoorten. Ook de beplanting in met name de achtertuinen, biedt mogelijkheden voor vaste of tijdelijke rust- en verblijf of foerageerplaatsen voor dieren.

Het is niet te verwachten dat de vegetatie (flora) valt onder één van de wettelijk beschermde soorten.

Het wooncomplex kan permanent of tijdelijk ruimte bieden als rust-, verblijfplaats voor beschermde soorten.

Afhankelijk van de mogelijke soorten, het tijdspad en het plan van aanpak kan de transformatie substantiële gevolgen hebben voor beschermde soorten.

Invloed vanuit gebieden welke bekend zijn als Natuur Netwerk Nederland is hier mogelijk (ca 200 meter).

2.2 Beschermde soorten

Er zijn beschermde soorten waargenomen volgens de Vogelrichtlijn (conform art 3.1 Wnb). Soorten volgens de Habitatrichtlijn (conform art. 3.5 Wnb) en Nationaal beschermde dier- en plantensoorten (art. 3.10 Wnb) zijn niet waargenomen in en rond het bestaande wooncomplex. Het wil niet zeggen dat er dan geen soorten kunnen voorkomen beschermd volgens art. 3.5 of 3.10.

Ook zijn er geen soorten waargenomen volgens de Rode Lijst-soorten.

Zorgplicht geldt voor alle levende organismen, maar de aldaar levende organismen hebben geen substantieel hinder van de geplande activiteiten of vallen onder de provinciaal vrijgestelde soorten. Aanwezige soorten in het plangebied kunnen 'schuilen' tijdens de werkzaamheden in de naburige percelen of openbaar ruimte.

De beplanting in voor- en achtertuinen zijn onderdeel van het leefgebied van diverse vogelsoorten.

3 Advies

Botani Specialist heeft beschermde diersoorten waargenomen in, op en rond het wooncomplex. Met name het huidige dak, de onderste dakpannen en de aansluitingen met de dakkapellen, gootaansluitingen en grote dilatatievoegen metselwerk bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen vogelsoorten o.a. mussen, mezen en mogelijk gierzwaluwen en andere diersoorten zoals vleermuizen.

Om een omgevingsvergunning aan te vragen dient eerst nader onderzoek(en) uitgevoerd te worden of het wooncomplex mogelijkheden biedt als tijdelijke of vaste rust- en verblijfplaats voor specifiek beschermde soorten zoals gierzwaluw, huismus en vleermuissoorten.

Mogelijk zal na het nader onderzoek een ontheffing aangevraagd moeten worden bij de provincie Utrecht, indien er beschermde soorten aldaar gevestigd zijn. Een onderdeel van de ontheffingsaanvraag kan zijn dat er voor de beschermde soorten mitigerende en/of compenserende maatregelen voorgesteld worden.

Indien werkzaamheden buiten het broedseizoen, 15 maart – 15 juli, uitgevoerd worden aan het wooncomplex en de beplanting, zal de verontrusting bij diersoorten kleiner zijn met uitzondering van vleermuissoorten.

Afhankelijk van de mogelijk aangetroffen soorten kan besloten worden om op een juist moment de (tijdelijke) rust- en/of verblijfplaats ongeschikt te maken voor verdere bewoning. Consequentie zal zijn dat ruim van tevoren door een deskundige bepaalt moet worden welke alternatieven mogelijk zijn.

4 Beschrijving Situatie

4.1 Omschrijving gebied

Het wooncomplex ligt nabij het centrum van Leusden in de provincie Utrecht. Kenmerken voor dit gedeelte van de woonwijk Leusden Centrum West bestaan uit deels eengezinswoningen en appartementen met daartussen veel groenstructuren o.a. Karrepad met veel struik en boombeplantingen met kruiden laag. De groene structuren verbinden elkaar, diverse woonwijken en Natuur Netwerk Nederland gelegen aan de west en zuidoostzijde van de gemeente Leusden.

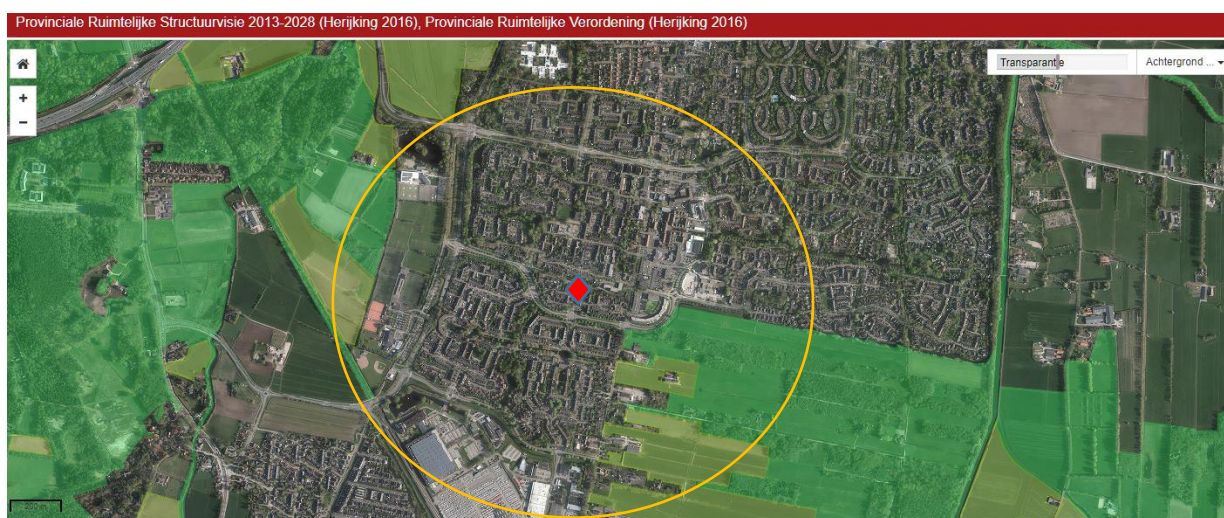

Foto 3: ligging plangebied t.o.v. Natuur Netwerk Nederland en Groene contour van de Provinciale Ruimtelijk Structuurvisie 2013-2028. (straal ca. 900 meter)
(foto Ruimtelijke plannen provincie Utrecht)

Groene contour
Natuur Netwerk Nederland

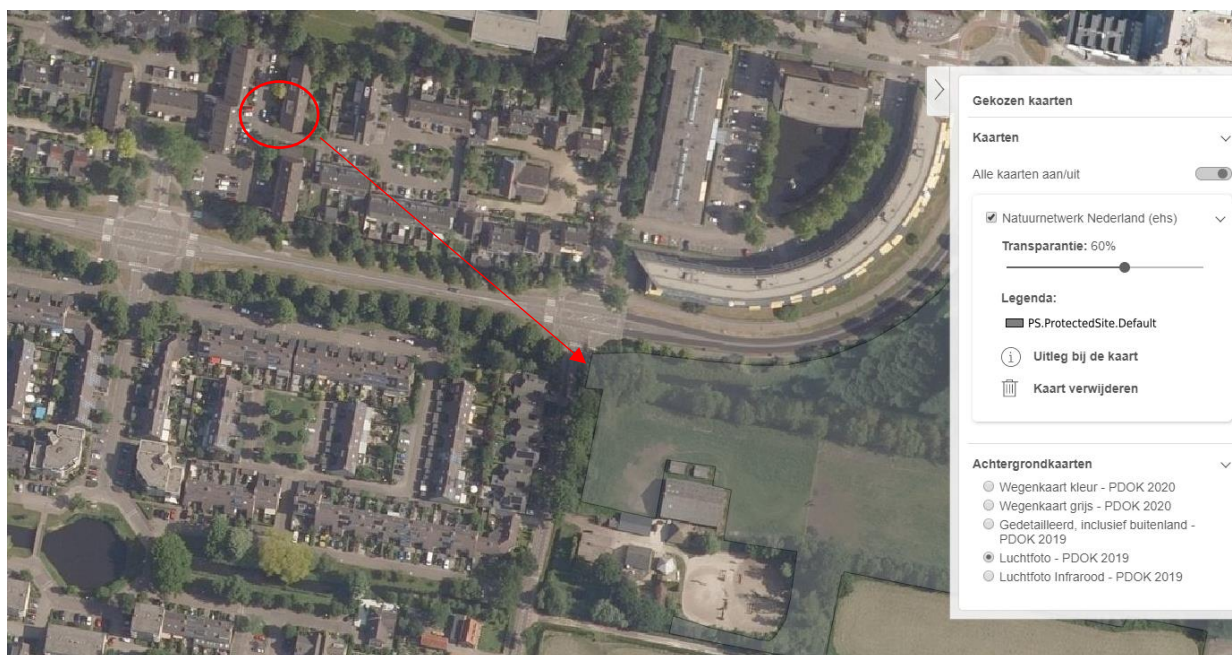

Foto 4: detailligging plangebied t.o.v. Natuur Netwerk Nederland ca. 200 meter.
(foto Atlas Natuur Kapitaal)

4.2 Omschrijving bebouwing en perceel

Het huidige wooncomplex bestaat ogenschijnlijk uit een woonblok van 6 huizen maar alle woningen zijn onderling op alle etages onderling verbonden. Het woonblok was eigendom van Abrona Woonvoorziening bewoond door mensen met een verstandelijk handicap.

De kleine voortuinen bestaan uit een pad naar de voordeuren en uit wat verruigt siergroen. De min of meer gezamenlijke achtertuin bestaat deels uit een fietsenberging, bestrating, verruigt gras en struik- / boombeplanting.

Het woonblok bestaat uit een begane grond gedeelte, een eerste etage en daarboven een zolder-etage met schuin dak en 3 grote dakkapellen, twee aan de voorzijde en één aan de achterzijde. De muren zijn opgetrokken van metselsteen en het schuine dak bestaat uit betonpannen.

De nieuwe eigenaar, mevr. [REDACTED] is van plan om het wooncomplex ingrijpend te veranderen waarbij met name de achterzijde ingrijpend wordt gewijzigd.

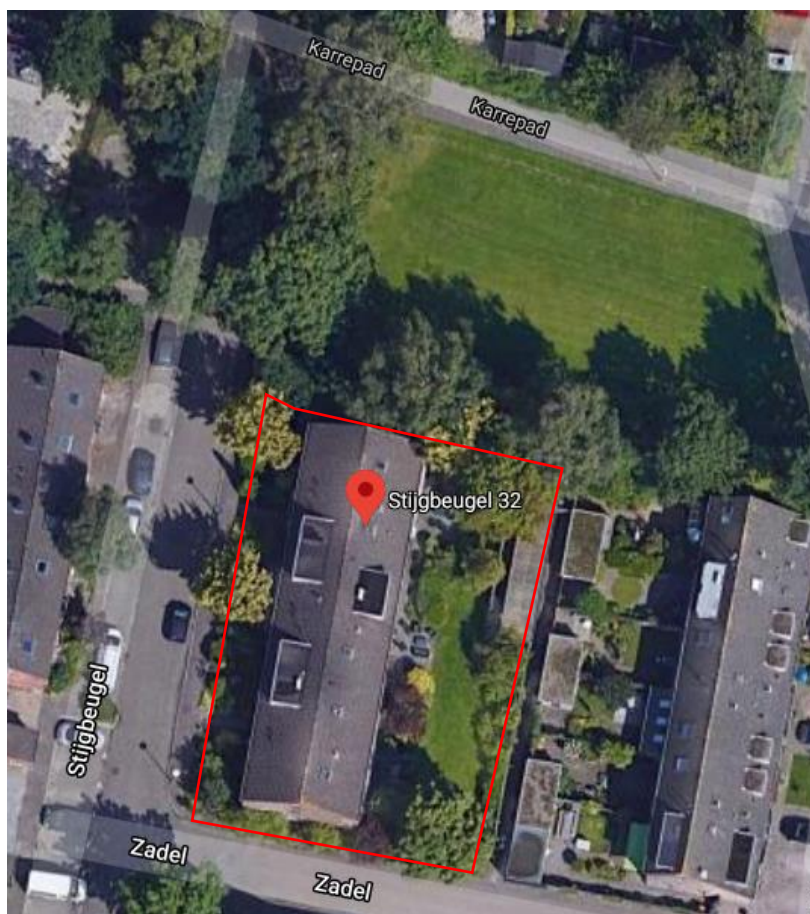

Foto 5: huidige woonblok met tuinen en fietsenberging. (foto Google-Maps)

*Foto 6: overzicht zuidgevel (Zadel).
(foto Botani-Specialist)*

*Foto 7: overzicht pannendak z.o-zijde.
(foto Botani-Specialist)*

*Foto 8: pannendak n.w-zijde gezien
dakkapel. (foto Botani-Specialist)*

*Foto 9: pannendak z.o-zijde gezien vanuit
dakkapel. (foto Botani-Specialist)*

Foto 10 & 11: overzichten van de gezamenlijke achtertuin. (foto Botani-Specialist)

4.3 Omschrijving bouwplannen

De huidige eigenaar is van plan het huidige wooncomplex te verbouwen naar 12 driekamerwoningen. Daarbij zal de achtergevel ingrijpend veranderen; op de begane grond wordt 4 meter uitgebreid, de eerste verdieping 2 meter met dakterras en de tweede verdieping krijgt een dakterras. De contouren van het dak, voor en achter, gaan volgens de tekening ook flink veranderen.

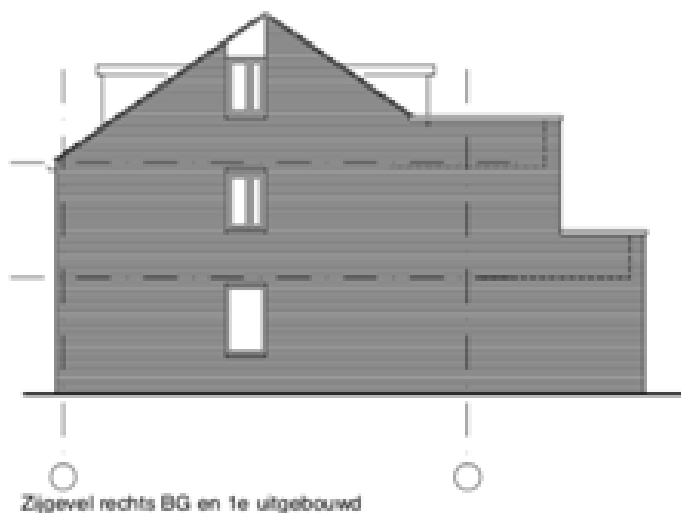

Foto 12: overzicht verbouwplannen achtergevel. (foto Mees Ruimte & Milieu)

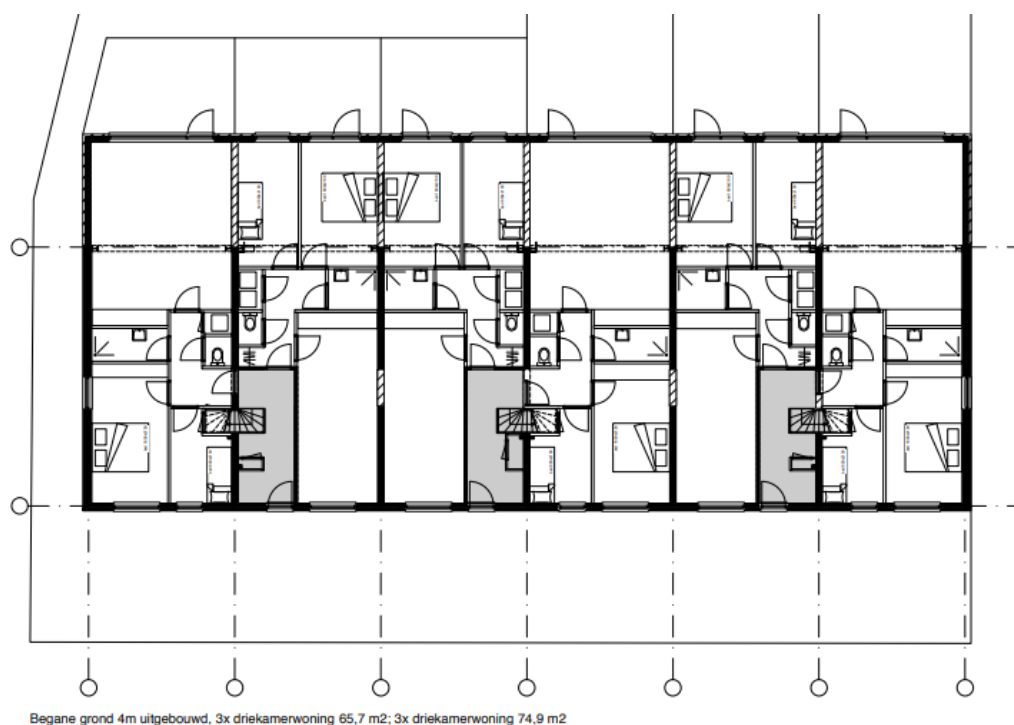
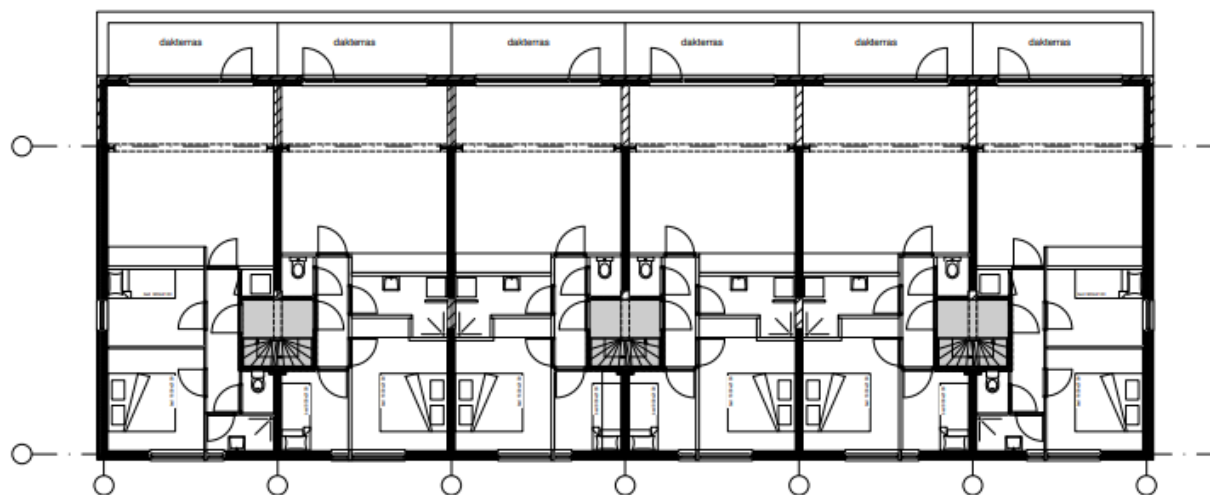
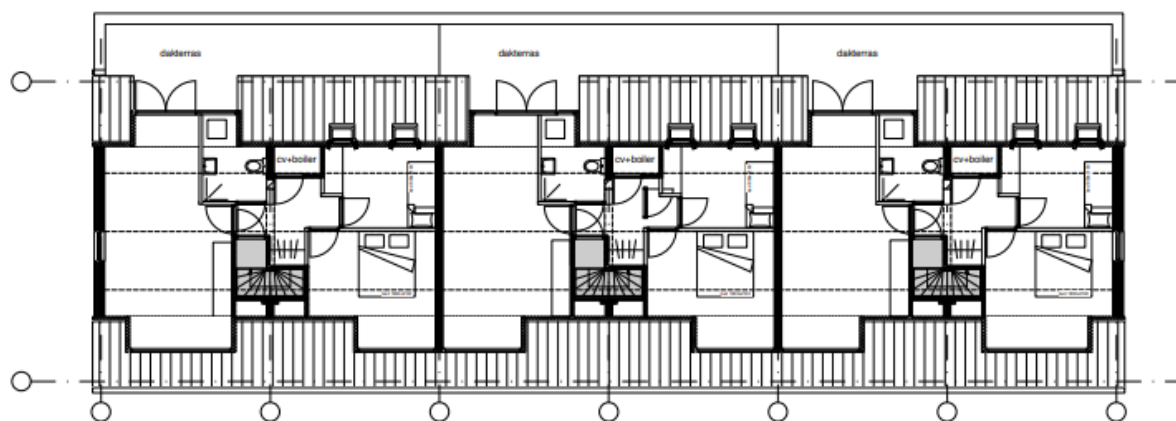

Foto 13: bouwtekening begane grond. (foto Mees Ruimte & Milieu)

1e verdieping 2m uitgebouwd. 6x driekamerwoning 60.2 m²

Foto 14: bouwtekening eerste verdieping met dakterrassen. (foto Mees Ruimte & Milieu)

2e verdieping, bij uitgebouwde 1e verdieping

Foto 15: bouwtekening tweede verdieping bij uitgebouwde eerste verdieping. (foto Mees Ruimte & Milieu)

4.4 Aanpak flora- en faunacheck

Vooraf aan de inventarisatie heeft Botani Specialist een bureauonderzoek uitgevoerd waarbij vrij beschikbare informatie is ingewonnen zoals de verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Ook is beoordeeld of het plangebied binnen de invloedssfeer ligt van Natura 2000 gebieden, Natuur Netwerk Nederland (NNN) en/of Utrechts Natuurnetwerk.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 8 mei 2020 tussen 11.00 – 12:30 uur. De weersomstandigheden waren goed, 20°C, zonnig, windkracht 2 Bft.

Het veldbezoek betreft een habitatsgeschiktheidsbeoordeling waarbij op basis van de verspreidingsgegevens en de fysieke kenmerken van het planobject en omgeving een indicatie wordt gegeven van het voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek vanuit en buiten de woningen, is globaal geïnventariseerd of en welke soorten mogelijk of daadwerkelijk in en om het planobject/-gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijk stand-, verblijf- en voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving aangetast kunnen worden door de ingreep.

De relevante soortgroepen zijn beschreven in de officiële actuele lijsten, benoemd als Vogelrichtlijn-soorten (art 3.1, lid 1 Wnb), Habitatrichtlijn-soorten (art. 3.5, lid 1 en 5 Wnb), Nationaal beschermde soorten (art. 3.10, eerste lid, onderdelen a en c), Jaarrond beschermde nesten (provincie Utrecht) of één of meer zgn. Rode Lijst-soorten. Ook is er rekening gehouden met de actuele lijst Overzicht Algemene Vrijstellingen Soorten per Provincie (1 december 2019)

Het wooncomplex en de tuinen zijn onderzocht op de genoemde soorten, welke kunnen voorkomen in de directe omgeving volgens de NDFF. De vraag is of de soorten daadwerkelijk gebruik maken van het wooncomplex c.q. beplanting en of de soort daadwerkelijk negatieve effect ondervindt van de voorgestelde plannen / werkzaamheden.

Biotopen welke rond het plangebied voorkomen zijn:

- Bebouwing (woonhuizen en schuren);
- Verhardingen/half verhardingen;
- Bomen en sierbeplanting;
- Kruidenzoom;
- Gecultiveerd grasland / bouwland;
- Ruig grasland;
- Beken, sloten en andere waterwegen.

Het complex is aan de binnenzijde globaal gecontroleerd op mogelijk soorten zoogdieren welke winterslaap houden (vleermuis) en op oude nesten van vogels (poepsporen) en vanuit de dakkapellen zijn de daken / dakpannen geïnspecteerd. De buitenzijde is vanaf de begane grond geïnspecteerd met camera en verrekijker.

5 Bevindingen

5.1 Algemene bevindingen

De dichtstbijzijnde beschermde natuurgebieden ligt op ca 200 m (foto 4) en binnen een straal van 900 meter liggen diverse Natuur Netwerk Nederland-gebieden of Groene contour gebieden volgens de Provinciale Ruimtelijk Structuurvisie 2013-2028. Mogelijk maken vogels en vleermuissoorten gebruik van zowel bovengenoemde gebieden en het wooncomplex.

Soorten welke mogelijk op belendende percelen voorkomen, in of op de opstallen, bomen, sierbeplanting en gras- en bouwland, kunnen niet belemmerend zijn voor de beoogde activiteiten mits deze niet moedwillig gestoord worden met name in het broedseizoen en met in achtneming van de zorgplicht.

5.2 Bevindingen in relatie Wet natuurbescherming

Vaatplanten

Op het perceel zijn geen plantensoorten gevonden welke een beschermde status hebben; beplanting wordt wel gebruikt door vogels en insecten.

Vissen

Het perceel ligt niet direct aan een waterpartij. Derhalve zijn er ook geen beschermde vissoorten aangetroffen.

Amfibieën en reptielen

Algemene soorten zoals gewone pad en bruine kikker zijn beschermd maar zijn 'vrijgesteld' bij werkzaamheden die vallen onder de ruimtelijke ontwikkeling en inrichting in Utrecht. Deze soorten zijn niet waargenomen, maar kunnen aanwezig zijn onder struikbeplantingen en achtergelaten afval. Voor al deze soorten geldt wel een algemene zorgplicht (art. 1.11 Wnb), zodat deze dieren niet opzettelijk gedood mogen worden en niet in hun voortbestaan bedreigd mogen worden.

Vlinders en libellen

Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren aangetroffen, het biotoop geeft ook geen aanleiding te vermoeden dat beschermde soorten op dit perceel voorkomen.

Vogels

Er zijn in op het perceel vogels waargenomen t.w. mussen, spreeuwen, pimpel- en koolmezen, kauw, houtduif, merel, overvliegende ooievaars en gierzwaluwen. Hoorbaar was de roodborst, heggemus en winterkoning.

Er zijn geen vogels waargenomen op het dak en dakkapellen. Overigens zijn er wel veel zingende mannelijke mussen op dakgoten van naburige panden geconstateerd, wat kan inhouden dat er veel nestlocaties aldaar zijn.

Nestmogelijkheden zijn aanwezig onder de eerste rij dakpannen en de aansluitingen van dak naar de dakkapellen. Ook zijn enkele pannen beschadigd of hebben kieren zodat daar vogels of vleermuizen kunnen invliegen. Dit geldt ook voor kieren tussen de (dakpan)vorsten.

Foto 16 en 17: Aansluiting dakkapellen en vorsten met pannendak met mogelijk invliegopeningen. (foto Botani-Specialist)

Foto 16: Aansluiting dakgoot en onderste rij dakpannen met mogelijk invliegopeningen / nestlocatie voor huismussen of vleermuizen. (foto Botani-Specialist)

Onder de goten en de aansluiting met de regenpijpen zijn poepsporen aangetroffen aan de achtergevel of op de grond/schutting wat zou kunnen duiden op nest- / verblijflocaties van vogels of vleermuizen.

Foto 17 en 18: Aansluiting aansluitingen goot met gevel of regenpijp met mogelijk invliegopeningen. (foto Botani-Specialist)

Andere soorten, welke in deze omgeving zijn waargenomen volgens de NDFF, zijn niet geconstateerd tijdens het onderzoek. Het betreft o.a. de volgende soorten: buizerd wespendif, torenvalk, putter groenling, grauwe en bruine kiekendief, ekster en braamsluiper en diverse watervogels.

Werkzaamheden die broedbiotopen van vogels verstoren of beschadigen, moeten zoveel mogelijk voorkomen worden. Dit is mogelijk door gefaseerd te werken en zoveel mogelijk buiten het broedseizoen te werken. Indien dit niet mogelijk is dan dient aantoonbaar onderzoek te worden, door een deskundige, dat nesten, eieren en jongen niet beschadigd raken. Verstandig is ook om speten, gaten in de muren en overgang naar dak zoveel mogelijk te dichten.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn enkele muizengaten geconstateerd van mogelijk de veld-, spits- of aardmuis. Ook hier geldt weer een vrijstelling voor werkzaamheden die te maken hebben met ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Andere grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen. Zorgplicht is ook hier weer van toepassing!

Foto 19: muizengaten. (foto Botani-Specialist)

Vleermuizen

Losse waarnemingen zijn in het gebied voorgekomen zoals de gewone dwergvleermuis, de rosse vleermuis en de laatvlieger. De bomen langs het Karrepad kunnen dienen als echo-snelweg naar een foerageergebied aan de zuid-oostzijde van het wooncomplex. Er zijn holten en gaten geconstateerd waar vleermuizen hun zomerverblijf kunnen hebben onder de dakpannen / dakkapellen en mogelijk bij de gootaansluitingen en dilatatievoegen metselwerk. Alleen met gericht nader onderzoek bij schemering en nacht kan worden aangetoond of er vleermuizen aanwezig zijn in het wooncomplex.

Foto 20: mogelijk invliegopening voor vleermuis. (foto Botani-Specialist)

Foto 21: grote dilatatievoeg (foto Botani-Specialist)

Overige bevindingen

In de beplanting aan de achterzijde foerageren vogels, insecten zoals bijen en hommels en nemen mussen een zandbad.
Zorgplicht geldt voor alle soorten en hun leefomgeving.

6 Aanbevelingen

6.1 Algemene zorgplicht

Voor alle beschermde soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Dit betekent onder meer dat een initiatiefnemer zich tijdig op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen van het plan. Bij de uitvoering moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen dan wel beperkt of ongedaan gemaakt. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het voorkómen van verontrusting of verstoring in de kwetsbare perioden zoals de broed-/voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De kwetsbare perioden kan per soortgroep verschillen. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien werkzaamheden uitgevoerd worden, geeft realisatie gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar meestal geen problemen. Vaak is het voldoende om rekening te houden met de broedtijd (15 maart-15 juli / huismus tot 15 aug). Als bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare periode van de soorten, is het van belang om tijdig de biotopen ongeschikt te maken voor bewoning. Dit kan door vegetatie kort te houden, struik en boombeplanting te verwijderen en gaten bij met name te dichten. In de dakgoten kunnen tijdelijk gootegels geplaatst worden.

Foto 20: voorbeeld gootegel. (foto Batavia Store)

6.2 Effecten verbouwing

In onderstaande tabel is per soortgroep voor de mogelijk aanwezige soorten een beschrijving gegeven van de mogelijke effecten als gevolg van het voornemen om de gevel en dak te veranderen.

Soortgroep	Mogelijke effecten op beschermde organismen	Toetsing vereist
Algemene broedvogels (nest beschermd tijdens broedperiode)	De werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot het vernielen of beschadigen van nestplaatsen, eieren of legsel van algemene broedvogels, zoals mees of spreeuw. Ook kunnen de werkzaamheden leiden tot verstoring / doden / verwonden van broedvogels indien deze aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden.	Ja
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	De werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot het vernielen of beschadigen van nestplaatsen, eieren of legsel van huismus en / of gierzwaluw. Ook kunnen de werkzaamheden leiden tot verstoring / doden / verwonden van huismussen en gierzwaluwen indien deze aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden.	Ja
Grondgebonden zoogdieren algemeen	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verwonden en doden van algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten door het plaatsen van steigers, matereel en bouwmaterialen.	Nee
Vleermuizen	De werkzaamheden leiden mogelijk tot beschadigen en / of vernielen van verblijfplaatsen en het doden of verwonden van individuen van gebouwbewonende soorten. Ook kunnen de werkzaamheden leiden tot verstoring / doden / verwonden van vleermuizen indien deze aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden. Het gebruik van netten rondom stijgers kunnen belemmerend zijn voor uit- en invliegende vleermuizen. Het gebruik van kunstverlichting in de active (vlieg)periode van vleermuizen kan leiden tot verstoring (half uur voor zonsondergang t/m half uur na zonsopkomst)	Ja
Amfibieën / reptielen en algemene soorten	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verwonden en doden van algemeen voorkomende vrijgestelde soorten (bijlage 1) door het plaatsen van steigers, matereel en bouwmaterialen.	Nee

6.3 Overtreding en verbodsbepalingen

Vogelrichtlijn soorten zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming. In artikel 3.1 staan de volgende verboden omschreven:

- Lid 1 - vogels te doden of te vangen;
- Lid 2 - opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- Lid 3 - eieren rapen en deze onder zich te hebben;
- Lid 4 - opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijk invloed op de staat van instandhouding.

Bij de werkzaamheden aan de gevel, dak en tuin kunnen er overtredingen plaats vinden volgens lid 1,2 en 4. Het gaat hier om de volgende soorten welke hier mogelijk voorkomen: huismus, spreeuw, mees en gierzwaluw. De nesten van de huismussen en gierzwaluwen zijn het jaarrond beschermd. Deze vallen onder categorie 2.

Habitatrichtlijn soorten zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming. In artikel 3.5 staan de volgende verboden omschreven t.a.v. dieren en planten:

- Lid 1 - opzettelijk doden of te vangen;
- Lid 2 - opzettelijk verstoren;
- Lid 3 - eieren van dieren te vernielen of te rapen;
- Lid 4 - voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Lid 5 - beschermde planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Bij de werkzaamheden aan de gevel, dak en tuin kunnen er overtredingen plaats vinden volgens lid 1,2 en 4. Het gaat hier om de volgende soort welke hier mogelijk voorkomen: diverse soorten vleermuizen.

Nationaal beschermde soorten behoren bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. De beschermde status staat als volgt beschreven:

- 1** Onverminderd [artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid](#), is het verboden:
  - a.** in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de [bijlage](#), onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b.** de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de [bijlage](#), onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
- 2 [Artikel 3.8](#), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
  - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
  - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
  - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
  - h. in het algemeen belang, of
  - i. bestendig gebruik.
- 3 De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming kent een algemene zorgplicht (artikel 1.11).

- 1 Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- 2 De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
  - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
  - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
  - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Houd tijdens de werkzaamheden altijd rekening met de algemene zorgplicht: werk in één richting, de richting waarin soorten kunnen vluchten; werk zorgvuldig met materialen zodat geen onnodige schade wordt veroorzaakt of onnodige verstoring van (alle) flora en fauna optreedt.

6.4 Waarnemingen beschermde soorten tijdens werkzaamheden

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen, dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze soort(en) zo veel mogelijk te voorkomen. Het is mogelijk dat hier dan alsnog een ontheffing Wet natuurbescherming nodig is.

6.5 Ecologische kansen – Natuurinclusief Bouwen

In het plan zijn relatief eenvoudig extra voorzieningen (niet verplicht) te realiseren voor vlinders, bijen, vogels en/of vleermuizen. Door de betere isolatie van woningen en gebouwen verdwijnen openingen, kieren e.d. en daarmee nest- en schuilplaatsen, die vroeger heel gewoon waren. Door maatregelen direct mee te nemen bij de realisatie zijn de kosten relatief laag, maar ze kunnen veel betekenen voor de betreffende soorten. Zo is een bijdrage te leveren aan het behoud van deze soorten voor de toekomst. Bovendien vinden veel mensen de aanwezigheid van vogels en vlinders aangenaam en rustgevend. Voor de vogels valt te denken aan realisatie van vogelvides voor de huismus onder de derde rij dakpannen. Dat is een voorziening waarmee de huismus een rust en broedplek krijgt terwijl het dak verder niet wordt beschadigd. Als er nestvoorzieningen voor de huismus worden getroffen is ook van belang te denken aan voldoende dekking vlakbij in de vorm een heggen of beukenhaagjes. Er zijn ook mogelijkheden om in de zijgevels van het wooncomplex of de dakkapellen, bij voorkeur aan de noordzijde, voorzieningen te treffen voor mezen, gierzwaluw of vleermuis. Ook bepaalde dakpansoorten geven mogelijkheden voor huisvesting.

7 Literatuur en Informatie

- Website Provincie Utrecht <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/natuur/natuurnetwerk-nederland-nnn>
- <https://www.atlasnatuurlijkkapitaal.nl/kaarten>
- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>
- Nationale Databank Flora en Fauna <https://www.ndff.nl/>
- Waarnemingen.nl:
https://waarneming.nl/fieldwork/observations/explore/?end_date=2020-05-20&exclude_own=true&location=1866
- Quickscanhulp <https://app.quickscanhulp.nl>
- www.soortenbank.nl
- www.ravon.nl
- <http://www.vogelatlas.nl/>
- <https://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermde-soorten-wet-natuurbescherming/>
- <http://www.ecologica.eu/natuurwetgeving.html>
- Stadsnatuur maken – Nai 010 Uitgevers

Bijlage 1

Overzicht algemene vrijstellingen soorten per provincie

Op basis van door PS vastgestelde provinciale verordeningen d.d. 1 december 2019

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie EZ (AMvB RN art 3.31)
Zoogdieren														
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	x	x	x		x	x				x	x	x	x
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>						x1							
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	<i>Lepus europeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	x	x	x		x	x				x		x	x
Huisspitsmuis*	<i>Crocidura russula</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>						x							
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter	<i>Martes foina</i>			x			x2							
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	x	x	x		x	x				x		x	x
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>							x						
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen														
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>						x3							
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>						x4							
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i> (<i>Rana ridibunda</i>)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i> (<i>Rana esculenta</i>)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

* voor deze soorten daa maast algemene vrijstelling in/op gebouwen en bijbehorende erven Wnb 3.10 3e lid

x1 = vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november

x2 = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari

x3 = vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september

x4 = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober

Opmerking bij Friesland: in de stukken wordt ook vrijstelling gegeven voor de mol, maar deze is niet beschermd onder de Wnb.

wettelijke belangen:														
3.10.2.a / Rnb 3.31.d	ikv RO en gebruik van gebieden	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.10.2.d	voorkomen onnodig lijden		x								x			
3.10.2.e / Rnb 3.31.b	ikv beheer of onderhoud landbouw of bosbouw	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
3.10.2.f / Rnb 3.31.a	ikv beheer of onderhoud overig	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.10.2.g	ikv beheer of onderhoud landsch kwaliteiten bepaald gebied	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x	
3.10.2.i / Rnb 3.31.c	bestendig gebruik					x								x
(geldt alleen voor amfibieën) ikv bescherming wilde flora, fauna & habitats										x				